Конгрес Українських Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua 2 серпня 2012 року № 31 (454)

КОНГРЕС УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ ІДЕ НА ВИБОРИ

Ольга ДМИТРЕНКО

31 липня, в приміщенні Національної Спілки письменників України, відбулася перша частина XIV Збору Конгресу Українських Націоналістів. Форум розпочався виконанням Гімну українських націоналістів "Зродились ми великої години".

Після формування робочих органів Збору його делегати перейшли до обговорення головного питання порядку денного – про участь Конгресу Українських Націоналістів у виборах до Верховної Ради України 28 жовтня 2012 року. З інформацією з цього питання виступив Голова Конгресу Степан Брацюнь. Він, зокрема, наголосив головні виклики сьогодення, зосередив увагу на завданнях, які нині ставить перед собою партія.

– Політична ситуація в Україні далека від стабільності та європейської перспективи, – зазначив Степан Брацюнь. – Мало того, нині постали реальні загрози існуванню України як незалежної держави. Країна, яка ще недавно презентувала себе частиною Європи, раптом розвертається і приречено рухається у постсовєтське стійло. Чому? Біля владного керма опинилися люди, які розглядають Українську державу лише як територію для пограбування, ненавидять і зневажають її і, по суті, є провідниками ідеології російського шовінізму в Україні.

Мусимо визнати, що причина національної катастрофи – не тільки в її сьогоднішніх правителях, адже вони ніколи не приховували своїх намірів демонтувати і розчленувати Україну, як суверенну державу. Тут є питання і до суспільства, яке таку владу обрало, і до українського політикуму, який не знайшов ефективної протидії цій геополітичній трагедії, виявився не готовим до глибокого аналізу та вольових вчинків.

Висновки треба робити сьогодні, щоб завтра вони стали програмою конкретних дій. Найголовніше – створити таку моральну та духовну атмосферу в Україні, яка б назавжди закрила шлях до влади людям, чиї погляди прикуті до Москви, деспотії, тиранії, рабства, які є за своєю сутністю азіатами, духовними нащадками орди, щоб ніхто і ніколи не посмів з плебейською запопадливістю, обслуговуючи кремлівську верхівку, зазіхати на українську мову – осердя нашої держави. Адже саме завдяки українській мові вижив український етнос – попри відсутність державності.

Історія розвитку європейських держав відмінна від української: вони є національними державами. Концепція нашої політичної програми має будуватися на тому, щоб Україна теж утвердилася саме як національна держава. В цьому – запорука розв'язання усіх наших проблем, – наголосив Голова Конгресу.

Закінчення на 2-й стор.

ОФІЦІЙНО

ЗА ШАХРАЙСТВО – ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Заява
з приводу підписання мовного закону

Ми, представники Конгресу Українських Націоналістів, "Нашої України", Української народної партії, обурені безпринципною позицією голови Верховної Ради Володимира Литвина, який фактично долучився до злочинного шахрайства у стінах парламенту, названого голосуванням за проект закону про засади мовної політики.

Хочемо нагадати, що голосування відбулося з порушенням усіх можливих норм регламенту, законів та Конституції України, і голова Верховної Ради мав усі підстави відмовитися від підписання законопроекту. Адже згідно з офіційною стенограмою закон навіть не було ухвалено: і у першому, і у другому читанні законопроект голосувався з грубими порушеннями, таблиця для другого читання депутатам не надавалась, законопроект не погоджувався комітетом.

УНП, "Наша Україна", КУН закликаємо:

Президента України – зупинити розкол країни та ветувати незаконне рішення парламенту.

Службу безпеки України, Генеральну прокуратуру – порушити кримінальну справу проти заступника голови Верховної Ради України Адама Мартинюка за шахрайство під час організації процесу голосування 4 липня цього року та проти голови Верховної Ради Володимира Литвина за співучасть у діях, що провокують політичну нестабільність і можуть призвести до втрати незалежності країни.

Ми переконані – сьогодні тільки активний ненасильницький громадський спротив може зупинити руйнування основ української державності.

СВЯТОЧНА ХОДА

ЛЮБИТИ БОГА І УКРАЇНУ!

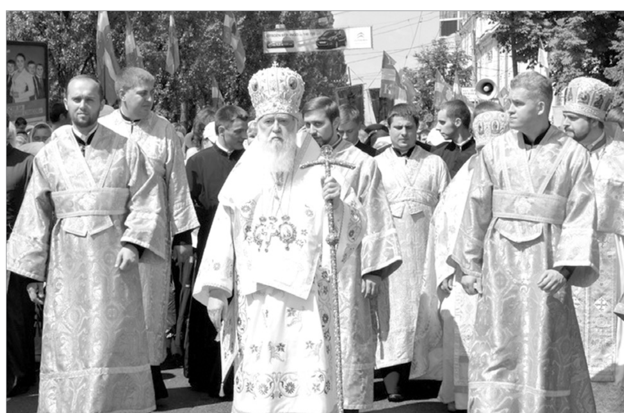

Вп'яте Українська Православна Церква Київського Патріархату урочисто відзначила церковне і державне свято – День Хрещення Київської Руси-України. Вчетверте святкування було позначене багатотисячним Хресним ходом центральними вулицями столиці – від Володимирського собору до пам'ятника Хрестителю Руси святому Володимиру Великому.

Богослужіння з нагоди подвійного свята – престольного свята кафедрального патріаршого Володимирського собору і Дня Хрещення – 27–28 липня 2012 р. очолив Святіший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет у співслужінні 40-ка архієреїв та представників духовенства з усіх єпархій Київського Патріархату. Предстоятеля Чорногорської Церкви на святі представляв голова управління зовнішніх справ архієпископ Которський Симеон.

27 липня у Володимирському патріаршому кафедральному соборі столиці відбулося Всенічне бдіння, а 28 липня – урочиста Божественна літургія, яка розпочалася о 9.30. Храм, що вміщає понад 5 тисяч осіб, та подвір'я навколо нього були наповнені богомольцями, які все прибували і прибували з різних куточків України – від близьких до віддалених.

Співали чотири хори – Патріарший хор під керівництвом В. Матвієнко, хор Київської православної богословської академії, хор "Орфей" та кліросний хор собору. Перший канал Українського телебачення вів трансляцію патріаршого богослужіння.

Після завершення Божественної літургії (близько 12.00) від Володимирського собору в напрямку до пам'ятника князеві Володимиру вирушив Хресний хід. Як і у попередні роки, він зібрав близько 20 тисяч осіб, з яких понад 1,5 тисячі – священнослужителі. Люди йшли не тільки по вулиці, але й бічними тротуарами.

Як і минулого року, довжина Хресного ходу від голови до кінця колони склала понад кілометр (коли початок ходу був на Софіївській площі, його завершення було на розі вул. Володимирської та бульвару Шевченка), а загальна тривалість шляху – близько 2,5 кілометра.

Якщо минулими роками для руху перекривалася лише одна половина проїжджої частини вулиці Володимирської, то цього року вона була перекрита повністю, так як половина не могла вмістити всіх учасників ходи.

Закінчення на 2-й стор.

ВТРАТА

У СКОРБОТІ СХИЛЯЄМО ГОЛОВИ

31 липня 2012 року, на 72-му році життя, відійшла у засвіти Ірина Калинець. Українська дисидентка, письменниця, активістка правозахисного руху, політв'язень совєтських концтаборів померла після важкої й тривалої хвороби.

Конгрес Українських Націоналістів глибоко сумує у зв'язку з великою втратою та висловлює щирі співчуття чоловікові покійної поету Ігореві Калинцю, родині, близьким і друзям пані Ірини.

Вона належить до плеяди тих славних дочок нашої землі, для яких справді Україна – понад усе. Вірність такому принципу Ірина Калинець довела своїм життям. У січні 1972 року її засудили до шести років таборів суворого режиму й трьох років заслання за статтею "антирадянська агітація і пропаганда". Покарання відбувала в Мордовських таборах, заслання – у Читинській області разом із чоловіком Ігорем Калинцем, якого засудили через півроку після винесення вироку дружині. Після відбуття покарання 1981 року вони повернулися до Львова.

Ірина Калинець – співредактор культурологічного журналу "Євшан-зілля", бере активну участь у створенні Товариства української мови ім.Тараса Шевченка, "Мемеріалу". 1990 року її обирають депутатом Верховної Ради України першого демократичного скликання від Миколаївського виборчого округу Львівщини.

Ірина Калинець, крім громадсько-політичної діяльності, багато зробила для освіти. Тривалий час вона працювала професором кафедри української літератури на філологічному факультелі Львівського університету.

Її життя – приклад жертовності в ім'я України. В скорботі схиляємо голови перед світлою пам'яттю Ірини Калинець. Просимо Всевишнього, аби оселив її душу там, де праведні спочивають.

Вічна пам'ять...

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу
Українських Націоналістів

Він розповів про перебіг консультацій і переговорів із політичними партіями щодо участі у парламентських виборах. Так, Конгрес спільно з УНП і "Нашою Україною" ще 7 липня задекларували об'єднання патріотичних сил. Варіанти співпраці та спільний похід на парламентські вибори обговорювалися і з ВО "Свобода".

На Зборі відбулася жвава дискусія про участь Конгресу у виборах, під час якої виступили понад двадцять делегатів. У результаті було ухвалено рішення про те, що політична партія КУН іде на вибори і в одномандатних округах, і в загальнодержавному окрузі – шляхом делегування кандидатів у депутати до списку інших партій.

Делегати Збору затвердили список кандидатів у депутати до Верховної Ради від політичної партії Конгрес Українських Націоналістів.

КУН співпрацюватиме на виборах із партнерами. Більшість делегатів Збору серед інших партій віддають перевагу співпраці з "Нашою Україною".

Збір ухвалив виборчу програму партії та проект декларації про участь Конгресу Українських Націоналістів у виборах до Верховної Ради України. Після того, коли декларацію буде доопрацьовано з урахуванням зауважень і доповнень, цей документ буде опубліковано в тижневику "Нація і держава".

ХIУ Збір Конгресу вирішено не закривати. Перша його частина завершилася виконанням Державного гімну України.

У другій половині дня делегати Збору взяли участь, у якості гостей, у ХІ з'їзді партії "Наша Україна".

На з'їзді нашоукраїнців затверджено передвиборчий список. Його очолив Віктор Ющенко. До першої п'ятірки увійшли лідер УНП Юрій Костенко, а також Олексій Івченко, Ірина Ваннікова та Сергій Бондарчук. Далі – Михайло Дорошенко, лідер Конгресу Степан Брацюнь, Ярослав Джорджик, Григорій Омельченко та інші. В другій десятці списку – Марія Олійник, голова Донецької ОО Конгресу, Ярослав Ющенко, Лілія Григорович, Валентина Руденко та інші. На 21-му місці у списку – голова Секретаріату Конгресу Володимир Манько.

Представляючи виборчий список, Віктор Ющенко сказав, що завдання його політичної сили – провести до парламенту хоча б тридцять представників партії по загальнонаціональному округу і стільки ж – за мажоритарними округами. Він запевнив, що його національно-

Закінчення. Початок на 1-й стор.

НА ПУЛЬСІ

КОНГРЕС УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ ІДЕ НА ВИБОРИ

Олексій ІВЧЕНКО, Степан БРАЦЮНЬ, Віктор ЮЩЕНКО та Юрій КОСТЕНКО

патріотична сила стане альтернативою і провладній команді, і опозиційній. "Партія влади, – зазначив Віктор Ющенко, – піднімає протиріччя – соборності в цьому мало. А політика партії "Батьківщина" будується на маніпуляції всім українським. Я переконаний, що ці дві сили працюють на одне і те ж: через війну ПР мобілізує силові ресурси для рішення політичної ситуації, а так звана опозиція лише через війну може прийти до влади".

І навряд чи хтось аргументовано заперечить у цьому лідерові "Нашої України". Адже після оприлюднення виборчих списків об"єднаної опозиції стало ясно: "Батьківщина" рішуче позбавляється національного сегменту. Партія, яка здобувала собі репутацію національно-демократичної завдяки представникам патріотичних сил, які вона поглинула, схоже, вирішила врешті показати свою справжню суть. Вчинити останнє тривалий час їй "перешкоджали" проукраїнські політики з партії "Реформи і порядок". Саме їх твердою рукою позбувся О.Турчинов (кажуть, начебто з подачі Жванії – Мартиненка), а разом з ними – і деяких своїх – національно орієнтованих партійців. Якщо у списках об"єднаної опозиції не знайшлося місця для "польових командирів" Майдану, справді досвідчених українських політиків Тараса Стецьківа та Володимира Філенка, для одного з найпопулярніших, зокрема, серед інтелектуалів і молоді, політиків Олеся Донія, для "професійного" опозиціонера Юрія Кармазіна, питомих бютівців Сергія Міщенка та Андрія Шкіля, а також для Ольги Ґерасим'юк, то слова лідера "Нашої України" виглядають дедалі більше переконливими. Він, зокрема, нагадав, що голосування за мовний законопрект не було б результативним без залучення "тушок" від опозиційної сили.

Напередодні Дня незалежності національно-патріотичні сили планують ініціювати загальнонаціональний форум щодо захисту української мови. Щоправда, саме в цей час "регіонали" обіцяють "подарувати" українському народові той самий злові сний мовний закон, який начебто підпише Віктор Янукович. Його вже підмахнув жалюгідний у своїх метаннях між продажністю і порядністю спікер В.Литвин. Отака ганьба України.

Одне слово, перед українськими політиками, яких оберуть до Верховної Ради під брендом "Нашої України" і які вважають парламент місцем щоденної важкої праці, постають надважливі завдання: врятувати Україну від руїни, а українську націю – від потопту орди. Побажаємо їм перемоги.

Ольга ДМИТРЕНКО

СВЯТОЧНА ХОДА

ЛЮБИТИ БОГА І УКРАЇНУ!

Незважаючи на спекотну погоду (близько +35) та поважний вік – 83,5 роки, Предстоятель, Святійший Патріарх Філарет не тільки звершив понад двогодинну Божественну літургію, а й пройшов увесь шлях і очолив молебень біля пам'ятника князеві Володимиру.

На сходах перед постаментом пам'ятника князеві-хрестителю лунали молитви до нього та всіх святих землі Української. Патріарх прочитав молитву до рівноапостольного князя, а потім тисячі присутніх проспівали величання.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Після завершення молебню Патріарх Філарет звернувся до всіх зі словом повчання. Він нагадав, що хрещення навернуло наш народ до правдивої віри, ввело його у коло цивілізованих народів. Предстоятель Київського Патріархату закликав брати приклад з наших святих попередників, утверджувати християнську мораль у особистому і суспільному житті, любити Бога і Україну.

Також Патріарх наголосив на необхідності об'єднання православ'я в Україні та створення єдиної Помісної Православної Церкви. "В Україні є Помісна Церква – це наша Церква. Але ми впевнені, що у свій час буде подолане розді-

лення, і Українська Церква буде не лише Помісна, але і єдина", – сказав Святійший Владика.

Патріарх Філарет закликав дотримуватися Православної віри, покладати надію на Бога і примножувати любов.

Богослужіння завершилося многоліттям Патріарху, ієрархам, Україні, її владі та війську і всім православним християнам. Після чого Предстоятель окропив віруючих святою водою, а потім дав відповіді на питання журналістів.

Святкове богослужіння завершилося після 14 години, тобто тривало загалом понад 4,5 години.

У якості подарунку в Михайлівському монастирі на паломників чекав чудовий спів хорового колективу "Орфей" й інших хорів, а також можливість підкріпити свої тілесні сили їжею на благодійному обіді, який організовав протоієрей Микола Салабай, настоятель столичного храму Різдва Христового.

Багатотисячне загальноцерковне торжество ще раз засвідчило духовну силу Київського Патріархату, стало втіхою та підтримкою численним священикам і мирянам з різних куточків України, які змогли побачити велич Церкви, до якої належать, та відчути причетність до важливої духовної справи творення єдиної Помісної Православної Української Церкви.

За матеріалами ЗМІ

Наші корпункти

Вінниця	В'ячеслав Березовський	(067) 258-55-71
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

МОНІТОРИНГ СОВІСТІ

Звернення

до лідерів опозиційних партій

Степану Брацюню, голові Конгресу українських націоналістів;
Юрію Гримчаку, заступнику голови партії "Народна самооборона"
Анатолію Гриценку, голові партії "Громадянська позиція"
В'ячеславу Кириленку, голові партії "За Україну"
Віталію Кличку, голові партії "УДАР"
Юрію Костенку, голові Української народної партії
Борисові Тарасюку, голові Народного Руху України
Олександру Турчинову, першому заступнику голови партії ВО "Батьківщина"
Олегу Тягнибоку, голові партії ВО "Свобода"
Арсенію Яценюку, лідеру "Фронту змін"

Ситуація, що склалася у зв'язку зі спробою парламентської більшості всупереч вимогам Конституції і на шкоду національним інтересам України протягти законопроект "Про засади державної мовної політики", стала моментом істини.

Збанкрутіла влада, якій нічим похвалитися перед своїми виборцями, вирішила влаштувати передвиборний мовний "бліц-кріг", сподіваючись у такий спосіб наростити свій рейтинг. Проте ініційований Партією регіонів мовний законопроект є не просто тактичним передвиборним трюком. Він створений спецслужбами путінської Росії як стратегічний інструмент ведення руками частини українського політикуму гуманітарної війни проти України, яка в останні роки набула особливої масштабності і системності. Її мета – ліквідація української нації як системотвірного чинника української державності, тотальне знищення української України та остаточне розчинення її в "русском мире".

Усвідомлення серйозності загроз, породжених провокативним законопроектом, викликало широкі протести у суспільстві. І якщо раніше соціальне невдоволення мало корпоративний характер ("афганці", "чорнобильці", підприємці, вчителі відстоювали свої матеріальні інтереси), то цього разу йшлося про захист громадянами державного статусу української мови як основи ідентичності й національного буття, важливого об'єднавчого чинника.

Момент істини настав і для політичних партій, зокрема, тих, що мають парламентські фракції у Верховній Раді і заявляють про свою опозиційність до режиму Януковича. На жаль, опозиція та її лідери досить швидко зняли з порядку денного боротьбу з мовно-культурною агресією влади, із лиховісним законопроектом Ківалова-Колесніченка (який ось-ось може набути статусу закону), запропонувавши натомість гасло "Україна проти Януковича". Підтримуючи таку політичну кампанію, ми, разом з тим, переконані, що в справді актуальному гаслі "Україна проти Януковича" не варто розчиняти мовну проблематику: нині це найпекучіше питання стратегічного характеру.

Аналізуючи історію поразок на цьому напрямку, можна стверджувати, що до загострення ситуації спричинилася пасивність парламентської опозиції, яка ще 2003 року дозволила ухвалити такий закон про ратифікацію Європейської Хартії регіональних або міноритарних мов, що спотворював дух і букву Хартії. Але й після цього опозиція не працювала системно, була вкрай пасивною. Протягом 2005–2010 рр., коли нинішня опозиція була владою, її лідери мали унікальну можливість зробити відродження української мови та української культури одним із пріоритетів державної політики. На превеликий жаль, цього не сталося. Зрозумівши це, тягар боротьби за ідентичність узяло на себе громадянське суспільство, можливості якого поки що достатньо скромні.

У зв'язку зі сказаним, закликаємо вас, як лідерів опозиції,

по-перше, терміново визначити, хто в нинішній опозиції нестиме персональну відповідальність за мовно-культурний напрям роботи у Верховній Раді – як показує досвід, колективна відповідальність є нічим іншим, як колективною безвідповідальністю;

по-друге, у найкоротші терміни розробити й оприлюднити чітку систему скоординованих системних заходів боротьби проти мовно-культурної агресії щодо України;

по-третє, в разі підписання закону Президентом, підготувати відповідне подання до Конституційного суду України;

по-четверте, налагодити конструктивну співпрацю зі структурами громадянського суспільства та всіляко сприяти розгортанню широкої загальнонаціональної акції, спрямованої проти антиукраїнської мовної політики нинішньої влади. З цією метою було б доцільно провести всеукраїнський представницький Форум на захист української мови та мов національних меншин.

Було б великою політичною помилкою зводити значення захисту української мови лише до тривіального політтехнологічного інструментарію у передвиборчій боротьбі. Боротьба за мову, ідентичність стала символом боротьби з режимом. Мовне питання є самодостатнім і має стратегічний характер. Тому в жодному разі його не можна знімати з порядку денного політичної боротьби. Будь-який спрощений підхід до цієї проблеми, а тим паче – спроба тихо "умити руки", не залишається непоміченими виборцями і політично будуть "покарані" ними.

Закликаємо вас до активних дій. Зі свого боку, як члени експертного середовища, ми готові бути в цьому вашими союзниками.

26 липня 2012 р.

В'ячеслав Брюховецький, почесний президент НАУКМА, доктор філологічних наук; Володимир Василенко, професор Національного університету "Києво-Могилянська академія", доктор юридичних наук, один із розробників Закону "Про мови в Українській РСР", Надзвичайний і Повноважний Посол України; Володимир Панченко, професор Національного університету "Києво-Могилянська академія", доктор філологічних наук, народний депутат України 1990–1994 рр.; Лариса Масенко, професор Національного університету "Києво-Могилянська академія", доктор філологічних наук Олексій Кляшторний, заступник голови Громадського об'єднання "Українська справа" та інші

ДОБРОДІЙНІСТЬ

УКРАЇНА МАЄ ТАЛАНТИ

Список добрих справ, які зробив Андрій Лопушанський для своїх земляків на Прикарпатті, вже дуже довгий, однак найбільше задоволення має меценат, коли зробить щось для дітей. Про ігрові майданчики для малечі, яких він уже збудував понад два десятки у райцентрах та селах Самбірського, Старосамбірського й Турківського районів на Львівщині, вістка облетіла весь регіон. І до мецената звертаються й звертаються люди з проханням облаштувати майданчик і для їхніх дітей.

Андрій ЛОПУШАНСЬКИЙ

Недавно такий подарунок отримали малята із Сколівського навчально-виховного комплексу. Коли 60 малюків, їхні батьки та інші мешканці села прийшли на урочисте відкриття майданчика, сільський голова Володимир Цебеняк, виступаючи перед громадою, підкреслив, що, на жаль, ніхто, крім мецената, не захотів допомогти облаштувати дітям місце для ігор. Державі теж байдуже, як ростиме молода зміна. Цю думку продовжив і директор навчально-виховного комплексу Роман Чура, зауваживши, що ігровий майданчик – не єдиний доброчинний вчинок Андрія Лопушанського в Скелівці. Завдяки йому кілька випускників школи вступили і навчалися у Київському педагогічному університеті за бюджетні кошти. А зараз реалізується майже десяток проектів, спрямованих на навчання та оздоровлення дітей і молоді.

Талановиті діти постійно перебувають під опікою мецената. Цього разу його увагу привернули діти, наділені вокальними здібностями. Разом з народним артистом України Володимиром Гришком він реалізував проект, з допомогою якого юні таланти змогли зробити перший крок до професійної сцени. Минулої суботи у містечку Хирові Старосамбірського району обдаровані діти взяли участь у спільному концерті з лауреатом Національної премії України ім. Т. Шевченка Володимиром Гришком. Діти так зворушили артиста, що учень легендарного Лучано Паваротті, соліст Національної опери та нью-йоркської Метрополітен-опера, якому із завмиранням серця аплодують у найвідоміших залах світу, сам аплодував юним аматорам сцени.

Річ у тім, що Володимир Гришко має власний продюсерський центр і дуже багато працює з молоддю. Один із його вихованців, учасник проекту "Голос України" на каналі "1+1" Ростислав Кушина з Моршина теж брав участь у цьому концерті. Разом з учителем вони не тільки подарували слухачам чудовий концерт, а й надію, що їхні діти теж зможуть досягти таких висот. Тим більше, що директор Благодійного фонду Орест Бонк запевнив, що такий захід – не одноразова акція, а масштабний проект на підтримку талановитої молоді регіону. Відродити рідний край неможливо без відродження духовності, культури, освіти, підкреслив він, і меценат обов'язково про це подбає.

Наш кор.

СКАНДАЛ

БЕЗПРОСВІТНЄ НЕУЦТВО ЧИ ХРОНІЧНА ХВОРОБА?

Марія БАЗЕЛЮК

27 липня в Лондоні стартували XXX Літні Олімпійські ігри. 245 спортсменів репрезентують український спорт, а їхні вболівальники – вся Україна – щиро зичать їм якнайбільше перемог. У нас справді є підстави сподіватися, що українська збірна цьогоріч збере чи не найщедріший у своїй історії ужинок нагород. Так, західні експерти вважають, що в українців є підстави розраховувати на 21 медаль. Принаймні, "золото" Україна вже має. Перше принесла нашій збірній фехтувальниця зі Львова Яна Шемякіна. Другу золоту медаль виграла збірна України з академічного веслування. А ще ж є і бронзові медалі. Тож вболіваємо і сподіваємося! Проте вже напередодні відкриття Ігор не обійшлося без скандалу...

Під час Євро-2012 в Україні з полегшенням зітхали, мовляв, яке щастя – жоден матч за участю російської збірної не відбувається на території нашої країни, тож ні п'яних дебошів розгнузданих російських фанів, ні їхніх "п'ятиповерхових"матюків, ні антиукраїнських маршів озвірілих російських "нациків" – нічого дикого й агресивного нам, слава Богу, спостерігати не довелося. Натомість ми солідаризувалися з Польщею, якій довелося приводити до тями незнайомих з нормами цивілізованої поведінки фанів з Росії. Та, схоже, в РФ не лише фани не можуть позбутися комплексу постімперської неповноцінності, а й ті, хто начебто має офіційно репрезентувати свою державу поза її межами, не спроможні на пристойну поведінку. Чи то через вроджене хамство, чи через безпросвітнє неуцтво, та за кожної нагоди, намагаючись принизити когось або поживитись чужим коштом, потрапляють у халепу, яка в одних викликає гнів, в інших – гомеричний сміх. Як, приміром, у випадку з сайтом Олімпіади.

Російська збірна, представляючи своїх спортсменів, у графі "місце народження" зазначила щось незрозуміле й абсурдне – Украинская область. Приміром, у такій "області" народилася гімнастка Кароліна Севастьянова, а "вітрильниця" Тетяна Базюк взагалі появилася на світ в "русской глубинке" – в її біографічних даних зазначено, що вона народилася в місті "Луцк (Россия)". Оскільки в російській збірній чимало таких "легіонерів" – вихідців з-поза меж РФ, то офіційний інтернет-сайт Олімпійських ігор старанням їх російських учасників – перетворився в джерело дезінформації.

Щоправда, є претензії і до оргкомітету Олімпіади в Лондоні. Його офіційний інтернет-сайт, на наш погляд, мав би бути укомплектований людьми, які володіють азами знань про європейські країни або бодай тримали в руках географічну карту Європи, що дало б їм можливість навіть при побіжному знайомстві з наданою РФ "інформацією" виявити і виправити аж ніяк не випадкові "помилки". Адже їхні московські колеги – люди специфічні й ніяк не можуть затямити, що Україна – не Росія, хоча ще Леонід Кучма свого часу намагався розтлумачити цей доконаний факт усім нетямущим. Багатьом його книга допомогла, та лише не хронічно хворим на амнезію.

Втім, до хворих на "безпам'ятство" претензій небагато... Тим часом організаторам Олімпіади дістається. Так, першою заявила протест оргкомітету в Лондоні Грузія, "з'ясувавши", що місце народження декількох спортсменів збірної Росії – Абхазію та Південну Осетію, грузинську територію, визнану міжнародною спільнотою окупованою, – на офіційному сайті Олімпійських Ігор віднесено... до Росії. Урок офіційного Тбілісі з історичної географії виявився не тільки повчальним, а й гідним наслідування.

Слідом за Грузією "прокинулися" й офіційні чинники України. Так, Міністр закордонних справ Костянтин Грищенко, поблажливо прокоментувавши "помилки" на офіційному Інтернет-сайті Ігор, повідомив, що доручив посольству у Великій Британії зв'язатися з оргкомітетом Олімпіади, аби недоречності виправили. Ще раніше Національний Олімпійський комітет України надіслав офіційне звернення до оргкомітету Олімпіади в Лондоні з проханням терміново виправити помилкові біографічні дані, вміщені на офіційному інтернет-сайті Ігор.

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

ЯК ЖИТИ З "ЯЗИЧІЄМ"?

Роман Яців, проректор з наукової роботи Львівської національної академії мистецтв, кандидат мистецтвознавства – непересічна постать в українській культурі. Завдячує цим перед усім власному таланту художника, плідній праці теоретика, дослідника історії українського образотворчого мистецтва XX століття у контексті загальноєвропейських художніх процесів. Він – автор сотень публікацій і кількох монографій, учасник ряду колективних і персональної виставок, працює в техніках олійного, акрилового живопису, гуаші, маркерами. Свою попередню місію визначає так:

– Я досліджував і популяризував багатьох заборонених свого часу і забутих художників-модерністів, які розвивалися в руслі світових тенденцій, і через це ігнорувалися радянською владою. Для мене було важливим повернути Львову обличчя міста повноцінних зв'язків зі світом, міста справжніх національних українських цінностей.

Зараз робить усе для того, щоб залишити у спадок Україні не тільки власні праці, а й виховати плеяду молодих митців, які формуватимуть обличчя українського мистецтва в майбутньому. Має спадкове глибинне відчуття обов'язку перед громадою. Адже родина Яцівих відома в Галичині як родина українських інтелігентів-патріотів, яка віддано служила Україні і своєму народові. Його дід, Ілля Яців, був священиком у селі Ґолишів на Жидачівщині.Активний діяч "Просвіти", він відіграв помітну роль у пробудженні національної свідомості місцевого населення. Батько, Мирон Яців, – відомий художник, педагог, доцент Львівської академії мистецтв. Автор оригінальних методик викладання предмета "Основи композиції", впровадження у педагогічну практику як новаторські. Активно працював у станковій і книжковій графіці. Сміливе звертання Мирона Яціва до досвіду українського мистецького модернізму поставило його поза контекстом офіційного виставкового процесу. З початком відновлення державності України відбулася його перша персональна виставка. Мирон Яців оформив понад 50 книг, створив проекти військової атрибутики та одностроїв для сучасного війська, брав участь у розробці проектів грошових знаків України, працював у жанрі екслібрису, виховав цілу плеяду сучасних художників.

Тож не дивно, що наша розмова почалася з проблем насущних.

– Пане Романе, як, на Вашу думку, маємо жити з тим "язичієм"?

– А чому ми взагалі маємо з цим жити? Закон не може бути чинний, бо ухвалений з величезними порушеннями. Щодо факту його ухвалення, не сталося нічого такого, чого б ми не очікували ще з 2004 року. Це результат давно й старанно нав'язуваного Україні процесу, спрямованого на розкол країни.

– Людям уже почало здаватися, що то така гра, яку їм нав'язують перед кожними виборами, намагаючись здобути прихильність "старшого брата".

– Так. Усі розслабилися і не помітили, як їм підкинули чергове яблуко розбрату.

– Але давайте спробуємо проаналізувати сам "документ". Переконана, нашим читачам буде цікавою саме Ваша думка як українського інтелігента, митця, вченого.

– Хотів би зробити це перед усім у площині української культури, її завдань і проблематики. Адже мова – важлива складова національної культури. Що ж до проблематики самої мови – це цілий комплекс питань, який треба розглядати відразу в кількох зрізах. Найперше – побутова площина. Тут багато емоцій, які не дають можливості сконцентруватися, подумати, проаналізувати. На цьому, власне, й намагаються зараз зіграти політики, насамперед, автори проекту. Однак якраз саме вони, як на мене, не справляють враження людей компетентних, зокрема, в історії розвитку української культури і, відповідно, не дають собі звіту в наслідках власної "діяльності". Складається враження не лише про їхню некомпетентність, але й про те, що вони не розуміють того, про що говорять. Адже цей, з дозволу сказати, "закон" не лише не підтримує, як вони собі думають, російської мови, а навіть шкодить їй. Він не дбає про росіян як про етнічну спільноту, не кажучи вже про інтереси поляків, гагаузів, євреїв, вірмен, угорців, татар, німців та інші національності, яких в Україні – і це дуже добре – багато.

– Чесно кажучи, мені здається, що таке штучне піднесення статусу російської мови є образливим для самих росіян. Адже їхній мові ніщо не загрожує ні загалом – бо вона є державною мовою на території значно більшій, ніж територія України, – ані в Україні зокрема, оскільки в нас Конституцією гарантується вільний розвиток і захист мов національних меншин, російської, зокрема. В статті 11 усе чітко прописано.

– Звичайно. Однак ставку зроблено не на представників окремих національностей, а на так зване російськомовне населення. Кажу "так зване", не маючи на меті когось образити. Просто хочу нагадати людям, які, до речі, не з власної провини не знають рідної мови, про їхнє коріння. Адже на всій території нашої держави споконвіку розмовляли по-українськи. Щоб переконатися, досить переглянути архівні документи. Та й досі в селах і в районних центрах так розмовляють. Тому я хочу загострити увагу перед усім на аспектах, які не просто визначають статус мови як державної, але формують мовленнєву культуру. Давайте звернемось до досвіду двадцятого століття, яке було дуже складним і дає нам можливість зробити певні висновки. В Україні багато режимів нав'язували мовну політику автохтонному населенню. При цьому для більшості з них культурне підґрунтя не було важливим. Окупанти дбали лише про те, як підпорядкувати населення своїм політичним цілям. Як дослідник, я схильний розглядати мову в площині культури, притаманної українцям і тим національностям, які населяли Україну. І можу з упевненістю сказати, звичайно, опираючись на ряд документів, що поки політики не втручалися у цю сферу, жодних непорозумінь в плані мови в нас не було. Не випадково, враховуючи історичний досвід, найкомпетентніші інституції, зокрема, Інститут української мови Національної Академії Наук, не зробили належних позитивних висновків щодо представлення даного проекту на обговорення у Верховній Раді. Нахабно переконуючи країну в потрібності цього проекту, його автори і всі, хто їх підтримує, маніпулюють псевдосудженнями, які збирають випадково. Це нісенітниця, яка йде не від спектру поглядів, а продиктована потребами і планами маніпуляторів. Якби зробити соціологічне опитування в різних регіонах України і різних зрізах населення, ми побачили б зовсім іншу картину. Підтвердження цього – масові протести населення в різних регіонах України.

– Однак протистояння є. І не всім за це заплатили. Отже, гострим залишається не питання, чому українському народу підкинули чергове яблуко розбрату (з цим усе зрозуміло), а чому певна його частина в черговий раз на цю провокацію повелася?

– Я вважаю, що мовне питання занедбано попередніми керівниками держави. Проблема сягає корінням проголошення незалежності України. Статус України як незалежної соборної держави, ухвалення Конституції України як її Основного закону і статус української мови як державної, – все це вимагало розробки нормативного документу, в якому була б чітко прописана стадіальність впровадження державної мови, особливо це стосується проблемних районів.

– Маєте на увазі, що варто було мешканцям локальних районів дати час на вивчення державної мови?

– Саме так. Адже люди мають різний рівень освіти, різні здібності. Не кажу вже про саму можливість вчитися. Адже не таємниця, що в східних і південних регіонах було дуже мало або й зовсім не було українських шкіл. Звичайно, можна було швидко поміняти вивіски. Книжки збирали і висилали для них громадою. А кадри? Вони залишилися ті самі. Вчитель російської мови і літератури перекваліфікований в спеціаліста із зарубіжної літератури все одно викладав… російську літературу. Щоправда, тепер уже як зарубіжну. Іншої він просто не знав або знав погано. Тут уже відбулося певне розшарування. Інтелігентна людина, для якої базовою мовою є не державна, мусить прагнути до її вивчення, навіть якщо їй доводиться долати певні труднощі. Бачу це по моїх колегах-китайцях, які мають цілком іншу артикуляцію, але, проживаючи в Україні, вивчають українську і розмовляють нею на цілком пристойному рівні. Своєрідним еталоном у цьому питанні є для мене Олена Теліга, яка спочатку була виключно російськомовною, однак з часом стала не тільки розмовляти по-українськи, а й писала прекрасну талановиту поезію. Натомість малоосвічена частина населення, особливо ті, чиї інтереси обмежуються "водочкой да рыбешкой", для кого мова не є засобом культурного спілкування, відчувала певний дискомфорт. Власне на неї тепер роблять ставку.

– Збудувати державу, суспільство, в якому кожен його член почувався б комфортно, – справа не з легких. Мабуть, кожний етап цієї побудови має свої цілі і завдання. На перших порах дуже важливо було заявити світові: Україна – є! Це цивілізована держава з багатою історією, самобутньою культурою, прекрасною мелодійною мовою. І давньою писемністю. І ця держава має свою мову, свою символіку.

– Безперечно. Однак на наступних етапах слід було приступати до важкої щоденної праці, спрямованої на реалізацію цієї заяви. Зрештою, нема нічого непоправимого. На помилках вчаться. Тому для теперішньої влади більше логічним виглядав би документ, який допоміг би утвердити статус української мови. Натомість виглядає так, що до влади прийшли духовні спадкоємці Сталіна. В нас звідки взялися російськомовні? При Сталіні велася політика деморалізації, змосковщення українців. Окремі райони України заселялися переселенцями з Росії. Натомість брутально ущемлювалися права місцевого населення, і українців, й інших національностей. В результаті на Луганщині, Слобожанщині, Донеччині, в Криму українці фактично позбавлені можливості реалізувати свої національні права і потреби. Там усунуто українське слово, люди не можуть повноцінно користуватися рідною мовою. Злодійськими технологіями унеможливлено відкриття українських шкіл, видання газет і журналів. Така сама політика проводиться і тепер: закривають українські школи, засоби масової інформації, недоступною за ціною стала українська книжка. В такий спосіб влада жорстоко ставиться до цієї частини населення, яке використовує українську мову як чинник культурного спілкування. Це імітація піклування про людей, про їхні мовні потреби. Невипадково угорці і татари, які проживають в Україні, не підтримали цього закону. Гадаю, такої ж думки й представники інших національностей. Адже для них цей закон ніколи не буде реалізований.

– Звичайно. Для цього, як мінімум, потрібно, щоб чиновники знали мови національних меншин, які компактно проживають у тому чи іншому регіоні. Натомість для багатьох з них великою проблемою є вивчити українську. До речі, Ви згадали про духовних спадкоємців Сталіна. Навіть він у 20-х роках, проводячи так звану політику українізації, щоб завоювати прихильність широких народних мас, змушував чиновників складати іспит з української мови.

– Так, був такий факт. Нинішні законотворці в своїй брутальності пішли далі. Між тим, кожна держава світу, як обов'язкову умову для працівників свого апарату, ставить наявність певного освітньо-інтелектуального рівня.

– Але не наша.

– На жаль. В інших країнах навіть не стоїть питання (це просто недопустимо!) про можливість незнання державної мови чиновником. Говорячи про естафету поколінь, яка йде від нашого комуністичного минулого, я маю на увазі сталінський тип мислення – агресивний, безжалісний, готовий заради політичних амбіцій знищити будь-які прояви культурного поступу. Радянська влада подає нам багато прикладів нищення культури не тільки інших етносів, але й власне російської. Коли я тільки почав формуватися як мистецтвознавець, пригадую, заборонено було говорити похвально про скульптора Ернста Неізвєстного, який змушений був емігрувати. До речі, влада переслідувала його тільки за те, що він дозволив собі мати власний погляд на розвиток мистецтва, нові, як на той час, нестандартні шляхи втілення певних мистецьких ідей. Між тим Неізвєстний, єврей за походженням, є дуже потужною постаттю в російській скульптурі. А масове плюндрування єврейських і польських храмів – синагог і костелів, як, зрештою, й українських церков! Скільки прекрасних мистецьких творів було знищено! Скільки пам'яток зодчества зруйновано! До нас дійшла лише невелика частка, врятована такими ентузіастами, як незабутній Борис Возницький.

– І ми бачимо, з якою байдужістю і навіть цинізмом ставляться сучасні можновладці до долі культурних скарбів, які врятував Борис Григорович.

– Саме тому я вбачаю паралелі з душителями культури, важливою складовою якої є мова. За чинником мови стоять поведінкові й ментальні моделі. Мова, як і релігія, інші елементи культури, повинні бути гармонізовані, зберігати цілісність будови. Тільки за таких обставин формується і розвивається тип гармонійного суспільства. Йдеться про суспільство, яке, попри розмаїття поглядів його членів, виключає агресію. Наша історія має чимало прикладів, до яких маємо тяжіти й нині. В 20–30-х роках минулого століття у Львові проживали різні етнічні спільноти. Всі вони мали свої періодичні видання і взаємно мали за честь публікувати свої статті й художні твори одні в одних. Досліджуючи цей період, я зустрічав твори, наприклад, єврейських, російських, польських поетів в українській періодиці, і навпаки. Вони перекладалися і в такий спосіб їхні автори діставали ще більшу популярність. Чим вищим був рівень культури людей, тим з більшою повагою ставилися вони до її творців. Чи маємо ми сьогодні таку рівноправність? Чи можемо забезпечити її, послуговуючись новим законом? Я був у Криму і не міг купити собі української газети. Але й те, що я прочитав у російських, не могло задовольнити моїх культурних потреб навіть на рівні споживача. Я знаю російську мову й глибоко поважаю російську культуру. Але Микола Басков мене перед усім цікавить як талановитий вокаліст з прекрасним голосом, потужним потенціалом. Натомість те, що в Юрмалі йому подерли штани, ніяк не торкається моїх культурних запитів і потреб. Навпаки, мені це навіть не цікаво. Йдеться про звичайнісіньку і дуже примітивну підміну понять, те, що в народі називали пліткарством і до чого ставилися із зневагою.

Мовленнєва культура формує певні стереотипи поведінки. Наприклад, культуру полеміки, чого в нас нема й близько навіть у Верховній Раді.

– Пригадую, як наприкінці 80-х років минулого століття до Львова приїжджав відомий сатирик, художник, видавець знаменитого журналу "Лис Микита" Едвард Козак. Мені було надзвичайно цікаво з ним спілкуватися. Розповіді про довоєнний і воєнний Львів слухала, як заворожена. А пан Козак ніяк не міг прийняти нашої мітингової галасливості – в країні наростала потужна хвиля національного відродження. Він розповів, що перед війною у Львові було дуже багато різних партій, до яких, відповідно, належала й інтелігенція. Її представники були знайомі між собою, часто зустрічалися, наприклад, у кав'ярнях, щоб обговорити ту чи іншу проблему. Але це були красиві й мудрі дискусії, їх учасники демонстрували вміння вести їх віртуозно, аргументовано послуговуватися словом, а не кулаками, нікого при цьому не ображаючи. На ранок репортажі про ці дискусії друкувалися в періодиці, часто доповнені сатиричними малюнками самого Козака. І тепер уже широкі верстви населення приєднувалися до цієї полеміки, беручи за приклад кращі зразки образності й аргументованості.

– Це може слугувати добрим прикладом мовленнєвої культури. Зрештою, досягнути цього не так вже й складно. Варто лише подбати про те, щоб мовна політика була гнучкою, а не давала преференції мові однієї з національних меншин.

Розмову вела
Леся РУПНЯК

АКЦЕНТИ

ПРИВИД ҐЕББЕЛЬСА Й ДАЛІ БРОДИТЬ УКРАЇНОЮ

Прізвища двох німецьких історичних осіб – барона фон Мюнхгаузена й Пауля Йозефа Ґеббельса – стали прозивними, узагальнивши певні риси тих чи інших людей. Мені здається, що серед активних членів Партії регіонів більшість складають барони мюнхгаузени, а агресивну меншість – ґеббельси.

У матеріалі "Справа Ґеббельса живе і перемагає?" на конкретних прикладах я показав, як один із співавторів законопроекту "Про засади державної мовної політики" фальсифікував схвалення і підтримку цього конфліктного документу низкою вищих навчальних закладів. Сам законопроект є "вдячним" для аналізу навмисного перекручування фактів, законодавчих положень, бо просякнутий ґеббельсівщиною. Про це написано чимало.

Але мало хто звернув увагу на розлогу пояснювальну записку до цих "засад".

Фальсифікації в пояснювальній записці

У першій її частині "Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту" фальсифікуються положення закону "Про мови в Українській РСР".

Авторський колектив законопроекту на чолі із двома депутатами – Ківаловим та Колесніченком – стверджує, що закон 1989 року "встановлює фактичну двомовність, при якій українська мова – державна, російська – офіційна (мова міжнаціонального спілкування), а мови національних меншин можуть використовуватися як офіційні в регіонах компактного проживання".

Кожен, хто бажає, може переконатися, що в цьому законі немає поняття "офіційна мова".

Українська там визначена державною мовою, причому підкреслено, що обов'язком "державних, партійних, громадських органів та засобів масової інформації республіки" є виховання "у громадян, незалежно від їхньої національної належності, розуміння соціального призначення української мови як державної в Українській РСР".

Російська ж в одному місці – у преамбулі – названа мовою міжнаціонального спілкування народів Союзу РСР; а в іншому – 4-та стаття – мовою міжнаціонального спілкування в Українській РСР поряд з українською та іншими мовами.

У законі відсутнє також поняття "мови національних меншин".

Натомість є "мови інших національностей" та "національні мови", які можуть використовуватися в "роботі державних, партійних, громадських органів, підприємств, установ і організацій, розташованих у місцях проживання більшості громадян інших національностей... поряд з українською", – третя стаття.

Ще одна напівправда, а в підсумку брехня – про те, що підтримали ухвалення мовного законопроекту "представники найбільших мовних спільнот України – румунської, угорської, російської та єврейської".

Серед тих, хто підтримав – члени авторського колективу цього законопроекту Аркадій Монастирський, генеральний директор Всеукраїнської благодійної організації "Єврейський фонд України", Всеукраїнська громадська організація "Єврейський форум України"; Михайло Товт, почесний голова Демократичної спілки угорців України, народний депутат України ІІ скликання; Ауріка Божеску, відповідальний секретар Міжрегіонального об'єднання "Румунська спільнота України".

Йосиф Зісельс, виконавчий віце-президент Конгресу національних громад України, вважає, що згадані особи не представляють повністю меншини, а радше самі себе: "Товт – якусь частину угорської меншини, Божеску – якусь частину румунської... Наприклад, єврейська община створила 600 організацій. Монастирський представляє одну з них, я – іншу. Ну то й що? Ні я, ні Конгрес національних громад України, куди входять 15 нацменшин, не підтримують законопроект".

При цьому Монастирський – член ради "Російськомовної України"; Товт – член створеної Януковичем Конституційної Асамблеї; Божеску – помічник-консультант народного депутата України та депутат Чернівецької обласної ради від ПР.

Неправдивою, м'яко кажучи, є й найменша частина пояснювальної записки – "Фінансово-економічне обґрунтування".

У ній, без тіні сорому, але з товстим нальотом цинізму на викоханих обличчях, нас переконують, що "введення в дію цього законопроекту не потребує додаткових бюджетних коштів".

Мабуть, Верховний комісар ОБСЄ в справах національних меншин Кнут Воллебек не повірив у таке, тож Колесніченко під час їхньої зустрічі 26 липня цього року дещо скоригував позицію. Виявляється, для реалізації цього закону потрібна невелика сума, посильна для держбюджету.

Між загибеллю батька й народженням сина пройшло 15 років?

Таке враження, що в пропагандистському шалі Колесніченко не зупиняється ні перед чим, залучаючи до своїх брехень власну родину.

У мене мало вуха не зів'яли, коли я почув його виступ на сесії 6 лютого 2009 року на "улюблену" тему недопущення "фашизації й героїзації ОУН-УПА".

Зокрема, обґрунтовуючи внесення законопроекту "Про заборону реабілітації і героїзації фашистських колабораціоністів 1933–1945 років", Колесніченко сказав таке, цитую мовою оригіналу: "Именно поэтому во исполнение принципов устава и резолюции Организации объединенных наций, приговора и устава Нюрнбергского трибунала во имя светлой памяти миллионов украинцев, отдавших свою жизнь борьбе с фашизмом и памяти моего отца, который сгорел в танке в Белоруссии, защищая советскую Родину от немецко-фашистских оккупантов..."

Не повіривши своїм вухам – чи не мав би в такому разі народний депутат давно насолоджуватися пенсією? – я вирішив перевірити сказане за стенограмою засідання № 6 четвертої сесії ВР шостого скликання, це лютий-липень 2009 року.

Як випливає з біографії Вадима Колесніченка, він народився приблизно через 15 років після тієї трагічної події, а його батько на момент перебування в танку повинен був мати 8-річний вік.

Колективний Ґеббельс

Депутати Харківської міської ради, де більшість складають "регіонали", у своєму зверненні 10 липня до Президента та ВР підтримали законопроект Ківалова-Колесніченка, покликавшись на дані Головного управління статистики в Харківській області: "За результатами всеукраїнського перепису населення 2001 року на території Харкова 65,9 відсотка жителів визнали рідною мовою російську".

Насправді таких даних на сайті цього управління – немає.

Подібна інформація відсутня й на офіційному сайті Харківської міськради, міського голови й виконавчого комітету. Лише Вікіпедія подає відсоток найбільших національних громад Харкова: українці – 62,8 відсотка, і росіяни – 33,2 відсотка.

Якщо говорити про мовний склад населення за підсумками Всеукраїнського перепису населення 2001 року, то дані є по Харківській області: "Українську мову вважали рідною 53,8 відсотка населення області... Російську мову визначили як рідну 44,3 відсотка населення".

Тарас Шевченко – "російськомовний діяч культури України"

Саме так сказано в "Програмі розвитку й використання російської мови в Харківській області на 2007–2012 роки".

Коментарі зайві.

"Найправдивіші люди у світі" – мюнхгаузени з Партії регіонів – розповідають то про вовка, запряженого в сани, то про їзду верхи на ядрі, то про відталі звуки, то про перебування в китовому череві, то про подорожі на місяць, то про покращення життя вже сьогодні.

А ґеббельси намагаються якнайшвидше і якнайповніше запрягти Україну "в руській мір".

Тарас МАРУСИК,
голова Координаційної ради з питань захисту української мови при Київській міській організації товариства "Меморіал" імені Василя Стуса

www.pravda.com.ua

13:25:12
КОЛЕСНІЧЕНКО В.В.
Фракция Партии регионов, Вадим Колесниченко.
Уважаемые коллеги, Украина и украинцы являются едва ли на наиболее пострадавш
в концентрационных лагерях.
Именно поэтому специальным законом Украины об увековечивании Победы в Велик
придерживаться взятых на себя международных обязательств по недопущению проявле
исследованиях, учебно-методической литературе, учебниках и средствах массовой информ
Вместе с тем, ряд украинских политиков при власти в нарушение норм ООН и
нынешнем Президенте Ющенко государство Украина не поддержало ноябрьскую Деклара
А законодательные инициативы Президента о предоставления статуса участникам нацио
Украины капитану СС, награжденному «Железным крестом» Роману Шухевичу и попыт
этом направлении.
Именно поэтому во исполнение принципов устава и резолюции Организации объед
с фашизмом и памяти моего отца, который сгорел в танке в Белоруссии, защищая советск
городского, Харьковского городского и областного, Верховного Совета Крыма и других
проект Закона Украины «О запрещении реабилитации и героизации фашистских коллабора
Указанные законопроект позволит Украине наконец-то, войти в семью народов Евро
нал фашистами была признана изменой. Ни одна страна Европы не признала как подв

XVI сесія V скликання

РІШЕННЯ

Від 05 липня 2007 року   № 306-V

Про затвердження Програми розвитку і використання російської мови в Харківській області на 2007 – 2012 роки

На підставі ст. 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму розвитку і використання російської мови в Харківській області на 2007 – 2012 роки (додається).
2. Рекомендувати місцевим радам, за їх згодою, на базі цієї Програми розробити комплексні заходи для реалізації її положень, з урахуванням місцевих умов, та передбачити в міських та районних бюджетах кошти на їх виконання.
3. Обласній державній адміністрації щороку до 25 грудня надавати до обласної ради звіт про хід виконання Програми та при формуванні обласного бюджету передбачати кошти на реалізацію заходів Програми в розмірі не менше ніж 400 тис. гривень.
4. Тимчасовій контрольній комісії з питань сприяння застосуванню норм європейського законодавства регулярно проводити контроль, моніторинг і координацію виконання Програми, а також розробку пропозицій щодо її реалізації та вдосконалення.
5. Схвалити текст Звернення щодо вдосконалення мовного законодавства України з метою приведення його у відповідність з європейськими нормами шляхом прийняття пропозицій, напрацьованих Є.П. Кушнарьовим (додається).
6. Направити зазначене Звернення до Президента України та Кабінету Міністрів України.
7. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію з питань забезпечення прав людини, свободи слова та інформації (Стрижко Л.П.).

Голова обласної ради   В. Салигін

ПОЗИЦІЯ

НАМ НАВ'ЯЗУЮТЬ АНТИКОНСТИТУЦІЙНИЙ ЗАКОН

Президенту України Януковичу В.Ф.
Голові Верховної Ради України
Литвину В.М.

Як відомо, дорога до пекла вимощена добрими намірами. Нам важко судити. наскільки щирими були в Пояснювальній записці до проекту Закону України "Про засади державної мовної політики" його автори, народні депутати України С.Ківалов та В.Колесніченко, зазначаючи: "авторський колектив законопроекту глибоко переконаний, що прийняття нового проекту про мови об'єднає суспільство на грунті прав людини, взаємоповаги та толерантності", але їхнє глибоке переконання справдилося з точністю до "навпаки". Ініціатива С.Ківалова та В.Колесніченка збурила суспільство, призвела до численних листів та акцій протесту, в тому числі до політичних голодувань, спричинила кризу в парламенті. Однак, крім суто мовних та політичних аспектів, підготовлений документ – за законами жанру -містить правові норми, за якими, в разі його затвердження, буде змушена жити держава, і на деяких із яких – найбільш сумнівних – ми б хотіли зупинитися докладніше.

1. Законопроект має назву "Про засади державної мовної політики" і, вочевидь, за задумом авторів, покликаний змінити ситуацію в мовному законодавстві країни, що, як стверджують С.Ківалов та В.Колесніченко, "наразі складається з 4-х чинних взаємно не інтегрованих пластів, що виникли на різних етапах розвитку української держави, або сформованих в силу політичної кон'юнктури". При цьому, згідно з Перехідними положеннями законопроекту, передбачається внести зміни до 26 чинних законів України, чотирьох Кодексів України та низки інших нормативно-правових актів, а Закон Української РСР "Про мови в Українській РСР" втрачає чинність.

Разом із тим, згідно зі статтею 92 Конституції України, виключно законами України визначаються засади використання природних ресурсів; засади зовнішніх зносин, зовнішньоекономічної діяльності, митної справи; засади регулювання демографічних та міграційних процесів тощо, але засад державної мовної політики в цьому переліку немає. Натомість стаття 92 містить інше положення, в ній ідеться про порядок застосування мов. Відтак ухвалення Верховною Радою України Закону України "Про засади державної мовної політики" суперечить Конституції України, стаття 10 якої якраз і визначає засади державної мовної політики:

"Державною мовою в Україні є українська мова.

Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України.

В Україні гарантується вільний розвиток, використання і захист російської, інших мов національних меншин України.

Держава сприяє вивченню мов міжнародного спілкування.

Застосування мов в Україні гарантується Конституцією України та визначається законом".

Отже, наголосимо ще раз: законом визначається застосування мов в Україні, а не засади державної мовної політики.

2. Законопроект С.Ківалова та В.Колесніченка суперечить статті 10 Конституції України, оскільки звужує функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України. Це, зокрема, стосується частини 2 статті 10 законопроекту, якою передбачено, що "акти місцевих органів державної влади і місцевого самоврядування приймаються державною мовою або цією регіональною мовою або мовою меншини (мовами) та офіційно публікуються на цих мовах" (тобто державна мова підміняється іншими), а також ряду інших статей законопроекту.

Звернімо увагу на невідповідність редакції законопроекту першій частині статті 10 Конституції України: "Державна мова – закріплена законодавством мова, вживання якої обов'язкове в органах державного управління та діловодства, установах та організаціях, на підприємствах, у державних закладах освіти, науки, культури, в сферах зв'язку та інформатики тощо". Тобто для набуття статусу державної мови останній треба відповідати набагато більшій кількості критеріїв, ніж просто належати титульній нації, а це відкриває шлях для всіляких зловживань. До того ж, як відомо, якщо десь щось додається, то десь щось зменшується, в даному разі – сфера застосування української мови.

3. Законопроект С.Ківалова та В.Колесніченка суперечить статті 9 Конституції України, згідно з якою чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України та статті 17 Закону України про міжнародні договори України, якою передбачено, що "якщо міжнародним договором України, укладення якого відбулося у формі закону, встановлені інші правила, ніж передбачені законодавством України, то застосовуються правила міжнародного договору України". Натомість частина 2 статті 4 законопроекту С.Ківалова та В.Колесніченка передбачає, що "якщо чинним міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлені інші правила, ніж ті, що передбачені в законодавстві України про мови, то застосовуються норми, які містять більш сприятливі положення щодо прав людини". Це безпрецедентне в світовій практиці формулювання, яке суперечить основам міжнародного права і не може пояснюватися інакше, як бажанням авторів поставити свій законопроект над міжнародними договорами України, зокрема і над Європейською хартією регіональних мов або мов менший.

4. Такий підхід авторів цілком зрозумілий, оскільки положення законопроекту "Про засади державної мовної політики" не відповідають положенням Хартії. Так, згідно зі статтею 8 Хартії, "стосовно освіти Сторони зобов'язуються в межах території, на якій такі мови використовуються, відповідно до стану кожної з таких мов і без шкоди для викладання офіційної мови (мов) держави" передбачити низку заходів на альтернативній основі, наприклад: "с) I) передбачити можливість наданим середньої освіти відповідними регіональними мовами або мовами меншин; або II) передбачити можливість надання суттєвої частини середньої освіти відповідними регіональними мовами або мовами меншин; або III) передбачити в рамках системи середньої освіти викладання відповідних регіональних мов або мов меншин як складову частину учбової програми; або IV) застосовувати один із заходів, передбачених у підпунктах I-III вище принаймні до тих учнів, які самі, або у відповідних випадках сім'ї яких цього бажають і кількість яких вважається для цього достатньою". Такий же альтернативний підхід зафіксований у статті 6 Закону України "Про національні меншини в Україні. ("Держава гарантує всім національним меншинам права на національно-культурну автономію: користування і навчання рідною мовою та вивчення рідної мови в державних навчальних закладах або через національні культурні товариства"). Натомість стаття 20 законопроекту "Про засади державної мовної політики" має імперативний характер: "В усіх загальних середніх навчальних закладах забезпечується вивчення державної мови і однієї з регіональних мов або мов меншин". Тут навіть не йдеться про територію проживання відповідних меншин. Це положення законопроекту суперечить статті 53 Конституції України, згідно з якою громадянам, які належать до національних меншин, відповідно до закону гарантується право на навчання рідною мовою чи на вивчення рідної мови у державних і комунальних навчальних закладах або через національні культурні товариства.

5. Чимало інших статей законопроекту С.Ківалова та В.Колесніченка за своїм змістом також не відповідають або й суперечать положенням Європейської хартії регіональних мов або мов меншин. Відтак посилання на Хартію в Пояснювальній записці та самому тексті законопроекту видаються некоректними, а законопроект не може бути імплементований як такий, що суперечить міжнародним зобов'язанням України.

6. Більше того, всупереч нормам міжнародного права законопроект має дискримінаційний характер щодо регіональних мов або мов меншин.

Це. зокрема, стосується положення п.3 статті 7 законопроекту, відповідно до якого "заходи, спрямовані па використання регіональних мов або мов меншин, що передбачені у цьому Законі" застосовуються "за умови, якщо кількість осіб, – носіїв регіональної мови. що проживають на території, на якій поширена ця мова, складає 10 відсотків і більше чисельності її населення". Такий дискримінаційний 10-відсотковий бар'єр прямо протилежний пункту 1 (с) статті 7 Хартії, що проголошує "необхідність здійснення рішучих дій, спрямованих на розвиток регіональних мов або мов меншин з метою їх збереження".

Слід пам'ятати, що загрожені мови, які опинилися на межі знищення і заради яких укладалася Хартія, це мови нечисельних народів, носії цих мов навряд чи становлять 10 відсотків населення територій, де проживають.

І в цьому зв'язку варто зазначити, що з 18 мов, згадуваних у законопроекті, як мови меншин, далеко не всі відповідають критерію зникаючих мов, 11 з них є державними в інших країнах з усіма відповідними наслідками, а отже їхньому існуванню та розвитку ніщо не загрожує. Різницю в тлумаченні понять мови меншин -міноритарні мови, а відтак хибне трактування цього аспекту було закладено ще під час ратифікації Хартії в 2003 році.

Іншим дискримінаційним моментом є виокремлення російської мови з-поміж інших мов народів, які населяють Україну.

7. Законопроект С.Ківалова та В.Колесніченка містить низку інших суперечливих моментів, зокрема, це стосується понятійного апарату, ототожнення ареалу поширення тієї чи іншої мови з адміністративним подилом України, дозволу застосування регіональної мови у листуванні місцевих органів влади з органами державної влади вищого рівня, застосування регіональних мов у бюлетенях для голосування на всеукраїнському референдумі тощо. Все це. як уже зазначалося, суперечить статті 10 Конституції України. Сумнівним видається і твердження з Пояснювальної записки С.Ківалова та В.Колесніченка про те, що "введення в дію цього законопроекту не потребує додаткових бюджетних коштів", оскільки сам документ передбачає значну кількість заходів, які потребують додаткового бюджетного фінансування.

Безглуздим втручанням у сферу особистого є законодавче закріплення поняття "рідна мова" – це перша мова, якою особа оволоділа в ранньому дитинстві.

З точки зору юридичних критеріїв це поняття виглядає розмитим, бо жодним чинним законодавчим актом воно не встановлене.

За браком місця не аналізуємо тут мову та стиль поданих С.Ківаловим та В.Колесніченком документів, де надибуємо чимало неоковирностей, а то й просто курйозів (наприклад, "венгеромовні" – правильно "угромовні"; єврейська мова – такої мови не існує взагалі, а є іврит та идиш) тощо.

Висновки. Відповідно до статті 8 Конституції України, "Конституція має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй". Як уже зазначалося, законопроект "Про засади державної мовної політики" суперечить ряду положень Конституції України, а відтак його ухвалення та введення в дію вбачаються антиконституційними.

Сергій БОРЩЕВСЬКИЙ,
письменник, перший віце-президент
Асоціації українських письменників;
Володимир РУДЕНКО, адвокат

НЕЗАБУТНІ

ЮВІЛЕЙНІ ЧИТАННЯ
ВОЛОДИМИРА ЗАТУЛИВІТРА

Від року до року дедалі більше шанувальників приїжджає на Затуливітрівські читання. А найбільше радує присутність молоді. Молоді не зациклені на недолугому штампі, поставленому на поезії Володимира Затуливітра, "складна, герметична", тож сміливо, по-своєму читають її й доносять слухачам глибинний зміст духовної лірики Поета. Їх не лякає трагічний зміст багатьох поезій. Вони сприймають його як історію. А таки справді це і є наша історія, яку точно виразив талановитий поет, бо правда була його метою. Його не зупиняло, що правда часто аж надто некрасива і часто жахливо нелюдяна, але ж куди від неї дітись істинно українському поету? Істинно європейському поету!

Це вже вдесяте приймає Бучак гостей на Козацькому шпилі із Києва, Сумщини, Черкащини у день Св. Володимира. Прикрашають могилу Володимира Затуливітра розквітлі соняхи, чорнобривці і цілий кущ червоних троянд із садочка канівської поетеси Віри Носенко, давньої шанувальниці поета і однієї із засновників Літературно-мистецького фонду Володимира Затуливітра. П'ять ящиків розсади квітів привезла вона навесні у Бучак, які ми посадили і біля могили, і по садибі, на хатнищі спаленого Літературно-меморіального музею Володимира Затуливітра. Квіти і поезія, а ще громадська діяльність, бо шанують канівці цю красиву турботливу жінку. А дружина двоюрідного брата Володі Миколи Коваленка Надія поставила цілу корзину степових яблук, які так любив дівер.

Розпочинає Затуливітрівські читання голова Київської організації Національної спілки письменників України Михайло Сидоржевський. Він сьогодні у нас ведучий і перше слово надає голові спілки Кобзарів Сумської області Миколі Мошику, який виконує думу на слова Володимира Затуливітра. На своїй землі вітають гостей очільник Канівського районного відділу культури Михайло Труш та відділу освіти і науки Наталка Чуприна.

Покладаю на могилу чималий стос газет зі статтями про творчість Поета. Тут і розвідка академіка Івана Дзюби, опублікована в "Літературній Україні" саме в день Дев'ятих читань "Волію плями – не правопис ліній", що за півроку переросла у вагоме дослідження творчості, яке ми з нетерпінням чекаємо побачити у книжці, і стаття "Зостатись у слові" професора Національного університету Анатолія Мойсієнка, опублікована у "Слові Просвіти", де проаналізовано всі десять збірок поезії Володимира Затуливітра і спогади голови Національної спілки Письменників України Віктора Баранова, а ще статті заслужених журналісток Марії Базелюк та Людмили Коханець, поета Сашка Сопронюка та ін. Немало і нових публікацій прози та віршів із творчої спадщини Поета.

Кандидат філологічних наук Юлія Мендель додає свій автореферат "Натурфілософська металогія лірики Володимира Затуливітра в контексті поезії 1970-1990 рр." та сюжет, знятий нею для новин ICTV про Поета. Її керівник професор Національного університету Юрій Ковалів, який зараз працює над історією української літератури, не лише дав високу оцінку творчості Поета, а й пояснив, чому поет не хотів вписуватись у постімперський соціум, не хотів полювати посади й зарібки, а втік у Бучаки, де "лиш воля й простір...". Вчинком цим, чисто козацьким, він став в охороні українського красного письма, адже для нього – "у творчості головне не талант, – а совість".

Звітую про діяльність Фонду за рік. Розповідаю про літературні вечори, присвячені дню Пам'яті та дню Народин Поета, про виставку із фондів музею Володимира Затуливітра у Національному музеї літератури. Передаю збірки поезій Володимира Затуливітра бібліотекам Канівщини та гостям.

Продовження Читань відбувається в густій тіні поетового садочка, де вже розчервонілася рясна калина.

Від черкаської делегації виступає голова "Просвіти" Олена Фещенко. Тамара Пальтова та старші школярі читають поезії Володимира Затуливітра.

Сторінка "Незабутні" цього року була присвячена письменнику Григорію Білоусу, який покинув нас минулого року. Ми ще пам'ятаємо його цікаві виступи на Затуливітрівських читаннях, його дивовижні фоторoботи. Вів сторінку черкаський письменнк Володимир Ткаченко. Він сказав, що літературний журнал Черкащини "Холодний яр", який так плекав Григорій Павлович, живе, і розповів про матеріали щойно зверстаного свіжого номера, де, звісно ж, є і про Володимира Затуливітра.

Рідне слобожанське с. Яблучне представляють вчителі, школярі та родичі.

Школярі із Бобрицької ЗОШ із заучем Ганною Дерев'янко, поетеса Віра Носенко та письменик Микола Шамрай виступають від канівського району.

Щиро порадили всі й теплому слову видавця, редактора і журналіста Володимира Біленка, старшого друга Володимира Івановича і співробітника у видавництві "Молодь" та "Дніпро".

Поет і очільник Сумського земляцтва Микола Гриценко підкреслив необхідність співпраці земляцтва й фонду земляка. І справді, ми вже відчули їхню підтримку, особливо від Великописарівського земляцтва, яке очолює Олександра Баклан.

Від Національної спілки Письменників України та її Київської організації незабутні палкі виступи прекрасних поеток Наталки Поклад та Раї Харитонової, цікаві виступи поетів: Василя Довжика, Івана Гайворона, Володимира Морданя, Сашка Сопронюка, режисера і сценариста Івана-В'ячеслава Сергієнка.

Галина Михайленко згадує довголітнього друга й директора музею Володимира Затуливітра Вадима Бородіна та оголошує, що цими днями українське телебачення показує документальний фільм ДТРК "Культура" "Озимий клин Володимира Затуливітра", а українське радіо "Культура" в серпні поновить "Радіокнигу про Володимира Затуливітра".

Незмінний гість Затуливітрівських читань голова спілки Кобзарів Сумської області виконав думи на слова Володимира Затуливітра і тихенько супроводжував усі виступи, а народна вишивальниця Людмила Клюй виставила свої роботи і працювала під калиною над черговою вишиванкою.

Закінчились Читання традиційно покладанням молодих гілок калини від Володимира Затуливітра до ніг Кобзареві.

Любов СНІСАР,
Голова Фонду Володимира Затуливітра

Пропонуємо кілька поезій із книги Володимира Затуливітра "Четвертий із триптиха"

***

На згноєнім у сорок шостім хлібі
не витягти сторіччя до кінця.
Облишмо розсекречення архівів.
Давайте розсекретимо серця.

Облишмо постанови урядові.
Цензурний кучерявий комітет.
Давайте розсекретимось по крові:
що жили тчуться нам не бурякові,
що точать нам не дармовитий мед,

що кисли ми в такім червонім квасі,
кипіли у шаткованім борщі,
що в нашому, не африканськім часі,
що наші з вами матері прекрасні
з нас, немовлят, варили холодці.

Давайте розсекретимо доноси,
і писані, і шептані, і ті,
які ще й досі гниллю в лімфі носим,
які нас п'ють – не вип'ють, наче оси
над кавуном розбитим, золоті.

Давайте розсекретим м'ятні дулі,
заношені в кишені при матні,
підпільні наші поетичні гулі,
і подаруймо не комусь, зозулі,
яєчко наших сорокатих днів.

Тоді вже, може, й допадем архівів,
перелопатим все до папірця –
і зрозумієм, як на гнойовому хлібі
все ж дотяглі сторіччя до кінця.

***

ЛЮТОКОРІНЬ ТРАВИ – отієї,
що спашив
отаманистий огир з-під батька Махна,
як ти бився-пробивсь
у чорноземах наших,
вицвітав і завершивсь у наші
страшні імена?..

РОСНУ КОСУ ВІДКЛАВ. В небі сонце
заплющив.
Ліг на цвяшки отави, яку сам лелів
і косив.
Дивний маємо рід. Дивовижний,
дивнющий:
нам не страшно нітрохи вмирати –
і страшно краси.

РОЗІП'ЯВСЬ Я, ВІД ПОТУ ВАЖКИЙ,
на стернищі.
Із-за обрію тчеться й шепоче під руку коса.
Зле шепоче, стальне –
про знищиму незнищість
лютокореня трав, тих, що огир
махновський спашав.

***

В мою сьогоднішню похмуру віру
путь мотузяна, вузляна, крута –
такою, може, Кармелюк з Сибіру,
у вовка перекинувшись, втікав

у зарум'янений від панночок Летичів,
в Поділля чорне, крем'яне, як сіль.
Права, Устиме, нам з тобою птичі.
Ми надбіжки живем. Не так, як всі.

Вітчизна наша в світі без прописки.
Нас мови рідної ніхто не вчив.
Зсередини оддзяпилися писки,
легені стисло: вмри, а не мовчи!

Бо є в тобі потреба України,
хай невесела, але є таки!..
Нащо втекли ми, Кармелюче, в нині?
З якого раю, Кармелюче, ми втекли?..

***

Димить останній вугіль України.
Дніпром вода передостання йде.
Невидимі, страшні, лихі руїни
нам облягають вирви грудей.

Відмерлі села. Вирви міст щербатих,
запротезовані в бетони злі.
На жаль, не перші й не останні втрати,
які собою чинимо землі.

Вдихнеш повітря – заболять руїни,
як мертві зуби, сховані в нутрі.
Роз'їли шахти душу України,
спеклася кров у випитім Дніпрі.

***

Маю за душею сіру нишку правди.
Може, розговіюсь і дїжду часів –
вляжуться любові, відбуяють зради,
вилущу в долоню три квасольки слів.

Вилущу, підкину – котьки покотились,
закотились у застебнутий рукав.
Потом соковитим грішно мені вмитись:
що жилось щасливо – Боже, не лукав.

Квасолинка слова, цвітик її білий:
вилущилась – біла – з чорної душі.
А які сонця і зливи нею перебігли –
лиш квасолька-слово в мене у руці!..

ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ ТИЧИНИ

ПРОЧИТАНИЙ ДО ҐУДЗИЧКА
ТИЧИНА,
до руфика своєї білизни,–
соромлюсь безсоромними очима
назавтра перестрілої зими.

ЗИМА ПОКІРНО Й ЩИРО
РОЗЛЯГЛАСЯ
на українську вільну широчінь.
Пішло у завтра сонце, місяць здався.
Лиш тінь від снігу, ледь вловима тінь.

ОСАДЖУЄ, ПЕРЕПАДАЄ ГРУДИ,
отискує і совість обляга.
Пощо ж, маестро! Ми спізнілі люди.
Ми конюшиною в тісних стогах

ЗАНОЧУВАЛИ ЦВІТ НА ЦІЛУ ЗИМУ,
легка була чи не легка з ждання,
а в нашу, що від Бога, у землину,
підпрагнула підпалого коня.

***

Дорога наша – не була дорога,
і шлях – не зоряний Чумацький шлях.
Як дорого моя душа нестрога
сухі колінця гнула у полях.

Колінця житні, яшні і пшеничні,
найвузлуватіші з усіх колін,
якими ми пройшли по заграниччі
голодомором власних поколінь.

Кого з нас плакали? Кого не чули?
Ховали нас возами, без гробів.
Сузір'я кочували, як кочують,
дрібний людський не надчерпнувши біль.

***

Не пригадаю слова ні одного,
в якім би я зостатись не хотів:
від сну князівського, від золотого,
до щедрика в дитячій простоті.

Всі-всі слова – і те, яким лиш глянеш,
яким побачиш, а яким – і ні,
усі вони – древляни і поляни,
тьмутаракани навіть потайні, –

всі-всі слова моїм єством державні,
моєю кров'ю пещені і ні,
від зловживання золоті й іржаві
від невживання, всі-усі мені

слова слов'янські, трав'яні і житні,
боронні й заборонені, всіма
пройти подвійма мушу й пережити,
і проповзти, як битий, чотирма.

***

Нема нам слави із неволі,
але із волі теж нема.
Одна є слава – в чистім полі
снігами котиться зима.

Недоспана, в очах червоних,
притіла, біла – у тяжких очах,
в тяжкі, в самовідлунні дзвони,
у душу б'є, в якій віки мовчать.

Мовчать, хоч як з душі душили,
в клейких цідилися сльозах,
бо не було ІЗЗОВНІ сили,
щоб витисла, щоб я сказав,

що є в душі і поза нею,
де й душ нема, а я ще є,
у нігтях, чорнених землею,
які ще бились за своє,

вгризалися аж до окістя,
коли з планети я сповзав,
земного не сягнувши вістря, –
чорноземна глевка сльоза...

ОСОБИСТА ДУМКА

МАЄМО СПРАВУ З НАЦИСТАМИ

Зустрівся якось з давненько знайомим членом партії "Наша Україна", московитом за походженням, але порядною людиною, і в нетривалій (поспішали) розмові він зазначив: "Уже ж для всіх є очевидним, що "русскій язик" став цвинтарем для багатьох мов". Трохи дивна фраза, та я не став підправляти співбесідника, що, мовляв, справа не в мові, а в московитському нацизмі. Добре й те, що цей московит бачить результат нацизму.

Хіба не дивно спостерігати якусь нелюдську впертість, нахабство і хамство московитів, громадян України, що десятиліттями, чи й з народження живуть в Україні і патологічно "брезгуют" (гидують!) українською мовою. Адже ж зрозуміло, що демонструють цим зухвалу настанову окупанта, зарозумілість. Вони вимагають в Україні "офіційної двомовності", правдиво – своєї одномовності та обслуговування себе з боку всіх соціальних інституцій їхнім "языком". В той самий час ніхто ніде не бачив, щоб вони ж заперечували, мітингували, подавали протести в міжнародні інстанції щодо єдиної державної мови в обскубаній нинішній московській імперії (лжефедерації), бо імперська метрополія – Московія через "кров і залізо" утримує в імперії раніше загарбані і поневолені народи, на свій розсуд використовує їхні природні ресурси, їхні мови самим способом функціонування імперії усуває (убиває), і носіїв тих мов поступово "переробляє в русскіх").

У сукупності ці факти дають підстави вважати московитів нацистами.

Вони в своїй обскубаній імперії чинять лінгвоцид та геноцид "інородцям" і в тепер самостійних національних державах (колишніх лжесуверенних республіках СРСР), куди їх напхалося занадто багато в добу окупаційного московського режиму, там вимагають права на продовження своєї справи – утримання московсько-імперського плацдарму (до слушного для відновлення великої імперії часу). Московити так виховані, що на всіх рівнях своєї свідомості і на побутовому також, навіть серед бомжів, п'яниць і інших представників суспільного дна, вважають, що якщо якийсь народ не бажає зректися свого рідного (мови, традицій, звичаїв…) і перейти на все без сумніву (для них!) "лучшеє русскоє", то такий народ є скопищем заклятих націоналістів, яких можна і треба винищувати. Звідси та московитська зарозумілість.

Це страшна і вкрай небезпечна хвороба московитського угро-фінно-татарського симбіозу. Цей історично молодий вилупок Золотої Орди, продовжувач її справи, за точним висловом петровського сатрапа Меншикова, здатний змінювати форму свого існування (Третій Рим; безбожний "комуністичний" кривавий режим з сотнею мільйонів людських жертв; демократична Росія; божественний русскій мір – єдиний нащадок всіх попередніх царств включно з єврейським царством Давида-Соломона, скіфського світу, Риму, Візантії і "прочая", але вже вічне "русскоє царство") та має незмінну суть імперіалістичного хижака. Здолати цю хворобу можна тільки силою. І в цьому аспекті ліквідація п'ятих колон імперської Москви в самостійних національних державах, колишніх лжесуверенних республіках СРСР, є невідкладним рятівним завданням не лише корінних націй цих держав, а й завданням вселюдським. Жаль, що не весь вільний світ це врозумів (!). П'яті промосковські колони мають бути переродженні в порядних громадян країн свого проживання. Перед у цій справі повели прибалтійські держави. Їхній досвід необхідно вживлювати скрізь. Вживлювати силою. Незгодним – "чемодан…вокзал…геть". Світ має усвідомити, що це завдання з наукової точки зору є з-поза меж категорії ДЕМОКРАТІЯ. Демократія є інструментом вдосконалення життя консолідованої спільноти. До розірваної спільноти, де її підтримувана ззовні, з імперського центру ("вєчного русского міра-царства"), проімперська частина під підступним прикриттям викривленого розуміння демократії завертає націо-народ в імперське підданство, є лжедемократією, злочином проти людства і людяності. Або врозуміємо це розумом і досвідом, або знову будемо купувати свободу і справжню демократію страшною ціною великої крові.

Д. СВІТЛИЙ

ЦІКАВО ЗНАТИ І БАЧИТИ

НАДЗВИЧАЙНІ СКУЛЬПТУРИ СВІТУ

Оригінальні скульптури та дивовижні пам'ятники встановлені по всьому світу.

Подорожуючи іншими містами та країнами, важливо не пропустити дивовижні зразки місцевої архітектури і скульптури. Серед численних традиційних та історичних пам'яток зустрічаються вельми оригінальні статуї, при створенні яких скульптори і художники не обмежували себе жодними формальностями і стандартами.

Пам'ятники-жарти, статуї-протести і сміливі дизайнерські експерименти прикрашають вулиці, парки та площі міст світу.

Гігантський кран, Вінтертур, Швейцарія. Скульптура висить у повітрі. При цьому з крана постійно ллється вода.

Особливості гравітації для слона, Париж, Франція. На відстані 18 000 км від землі слон зміг би балансувати на власному хоботі.

Крокодил з'їдає капіталіста, Нью-Йорк, США

УП "Життя"

КУЛЬТУРНІ ІНВЕСТИЦІЇ

24 УКРАЇНСЬКІ МУЗЕЇ ЗМАГАТИМУТЬСЯ ЗА ГРАНТ У 10 МІЛЬЙОНІВ

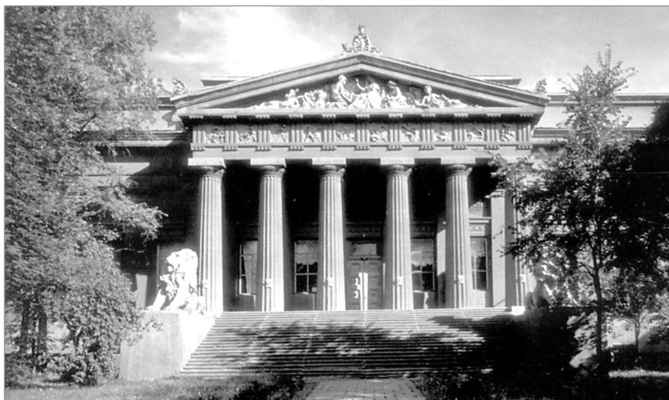

31 липня завершився прийом проектних пропозицій від українських музеїв у рамках проекту "Динамічний музей". Свої заявки на участь у проекті надіслали 24 музеї. Вони змагаються за один грант – сумою в 10 млн грн. Про це "Історичній Правді" повідомили організатори проекту з фонду Ріната Ахметова "Розвиток України"

Грант призначено на модернізацію музею, оновлення підходів і методів роботи. Окрім цього, ще два з тих музеїв, що подали свої пропозиції фонду, отримають гранти на суму до 250 тисяч грн кожен – на реалізацію окремих компонентів запропонованих проектів.

Переможця визначить спеціально призначена експертна рада у складі 5 українських та 2 іноземних фахівців. Зокрема, переможців визначатимуть президент Міжнародної ради музеїв ІКОМ (ICOM) Ганс-Мартін Хінц (Берлін) та президент Європейського музейного форуму Михаїл Гнєдовскій (Москва).

Обраний музей співпрацюватиме зі спеціально призначеним експертом-фасилітатором, чиїм завданням буде постійне консультування й надання професійної підтримки (професійні контакти, досвід тощо) команді проекту.

Свої пропозиції подавали музеї державної та приватної комунальної форми власності, колекції яких належать до державної частини музейного фонду України.

"Грант призначається на оновлення, підвищення та активізацію ролі музеїв у суспільстві, – зазначила керівник проекту "Динамічний музей" Олеся Островська-Люта. – Простіше кажучи, на те, аби наші музеї стали активними, динамічними осередками культури, відкритими до своїх відвідувачів, готовими пропонувати різні форми пізнання. Треба не забувати, що музей – це не лише центр збереження знань, а й передачі знань. Ми хочемо побачити нові ідеї, бачити, як музей планує розвиватися впродовж наступних років".

За словами Островської-Лютої, музеям пропонується "думати не лише про прості завдання на кшталт ремонту, а й трохи помріяти про те, яким має бути музей майбутнього і як цей музей має відповідати потребам суспільства, в якому він живе".

Остаточне рішення експертної ради буде оголошено не пізніше 2 листопада 2012 року. Проміжне рішення, в рамках якого буде оприлюднено шорт-ліст музеїв-претендентів, буде оголошено до 5 вересня.

У період з середини вересня до середини жовтня цього року відбудуться оціночні візити в музеї, що були підтримані першим колом експертної ради, – з метою оцінки потенціалу музею та його здатності втілити заплановане. В рамках візиту буде проведено інтерв'ю з ключовими працівниками музею, а також оцінка навичок і досвіду роботи з бюджетом й виконання фінансових вимог.

Нагадаємо, фонд "Розвиток України" оголосив конкурс у рамках проекту "Динамічний музей" у березні цього року.

Проект "Динамічний музей" покликаний допомогти українським музеям розвинути власні ресурси відповідно до міжнародних музейних стандартів, а також реалізувати проекти, котрі можуть мати експериментальний характер або базуватися на досвіді вітчизняних і зарубіжних музеїв. Це можуть бути нові форми просвітницької роботи, нові принципи формування та презентації музейних колекцій, нові способи адміністративної роботи (наприклад, запровадження PR– та фандрейзингових складових роботи).

Це мусять бути дії, котрі наблизять музей до своєї аудиторії, перетворять його на жвавий осередок культурного обміну, а також сприятимуть стабільному розвитку музейних програм надалі.

ІП

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видруковано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

0123456789